

**“LAS MUJERES CAMBIAN LA EDUCACIÓN.
Investigar la escuela, relatar la experiencia”**

**Marta García Lastra, Adelina Calvo Salvador y Teresa Supinos Rada (Eds.)
Narcea, S.a. de Ediciones, 2008**

“Las mujeres cambian la educación” és un llibre en el que cada capítol ens convida a un relat d’una experiència diferent. M’atreveix a dir que el fil conductor que els agermana està en el mateix títol del llibre. És un llibre escrit per dones i des de l’experiència de les dones que l’escriuen. És un llibre en el que s’aposta en el fet de que fer visible la diferència de gènere millora la complexitat i la claredat dels relats sobre educació, i ajuda a obrir més finestres per les que pot entrar aire fresc que millore la vida en les aules, i done valor al saber de les dones.

és un llibre per a ser llegit per dones i homes amb una sensibilitat oberta a adquirir més saber i coneixement respecte a l’educació en aspectes molt diversos d’ella, que van des de la història viscuda en les aules al llarg d’este segle, a propostes de treball en les pròpies aules.

Fent referència al seu contingut i insistint en la seua diversitat, suggereix que podria dividir-se en dos camps:

1. La història que connecta amb el present.
2. Propostes de millora per a les aules, que fan visible i valuós el saber de les dones i el reconeixement de gènere com un aspecte que configura la nostra identitat i conforma les nostres relacions en el món en el que vivim.

Emmarcaria els tres primers capítols en el primer bloc que he enunciat. Em pareix extraordinàriament suggerent el relat de tres dones d’una mateixa família i de tres generacions (iaia, mare, filla), sobre la seua “història de vida escolar”. Com a lectora done gràcies per l’esforç d’una bona narració que connecta amb el llenguatge escrit (per la cura de la seua estructura i organització del contingut), al temps que deixa viva la frescor i l’espontaneïtat del llenguatge oral de les entrevistes a les tres dones. Crec que és una aposta cuidada i molt interessant per fer una lectura de l’evolució de la vida escolar de les dones al llarg del segle XX, i de les seues conseqüències en l’evolució de la seua vida en general.

El fil de la història segueix en el tercer capítol, però aquesta vegada des dels relats de mestres vinculades a un Moviment de Renovació Pedagògica, unint aquest vincle a la seua ocupació en la millora de la seua pràctica i en general a la millora de l’escola. Al temps, la pròpia història dels M.R.Ps. cobra vida i queda explicada per l’autora emmarcant-la en el propi sistema educatiu, en l’evolució de l’organització autònoma de mestres implicades i implicats en la millora de l’escola com un compromís polític que col·labora en la millora de la societat i de les relacions que establim en ella.

Els capítols 4 i 5 són un pont ideal per a transitar per ell i arribar als tres últims.

En aquests capítols “pont” se’ns aporta una reflexió argumentada i clara sobre el gran valor i la importància del reconeixement de l’autoritat femenina en educació. Este reconeixement visibilitza un saber i unes pràctiques de dones en l’educació i aporta la força de canvi i millora que tenen en el dia a dia dels nostres centres. I és en el capítol 5 on se’ns proposa un anàlisi sociològic sobre “les noves masculinitats i feminitats en un món en procés de canvi”; este anàlisi està fortament unit a la proposta d’implicació de l’escola en la configuració de la identitat de cada gènere, en funció d’un major creixement i llibertat personal per a totes i tots.

Per a persones vinculades a la vida en les aules són molt suggerents i “novedoses” les propostes dels últims tres capítols. Tant és així que, al menys a mi, m’han provocat el desig de fer espai d’una forma més explícita i visible en la meua aula a com plantejar l’aprenentatge del “cuidado” en l’escola, donant-li rellevància al saber de moltes dones que ha sigut considerat com “natural” en l’àmbit domèstic, i que il·luminar-lo, valorar-lo i aprendre’l, ens millora la vida a totes i tots. També, deia que m’ha activat el desig de mimar un espai i un temps que ens ajude a conèixer-nos en la relació amb els demés i a ser més conscients de les relacions que volem construir en les nostres vides. I per últim m’ha activat el desig urgent de contar amb la potència de la imatge en la construcció dels nostres sentiments, desigs, pensaments...

“Las mujeres cambian la educación” és un llibre de lectura fluïda que t’acosta sense adonar-te el llapis que t’ajuda a destacar una idea, una proposta, una reflexió. És un llibre que t’acosta de forma viva a relats i propostes generadores d’esperança i millora .

Inma Coscollà Girona
(Membre de M.R.P. Escola d’Estiu “Gonçal Anaya”)